

MOČNEJŠI POTRESI PO SVETU LETA 2005

World's largest earthquakes in 2005

Tamara Jesenko *, Renato Vidrih ** UDK 550.34(100)“2005”

Povzetek Abstract

Vsako leto zatrese Zemljo več sto tisoč potresov, ki presegajo magnitudo 2,0 (Dolgoff, 1998) in katerih žarišča so razporejena predvsem na stikih večjih geotektonskih plošč. Potresno najdejavnejši območji sta obtihoceanski in sredozemsko-himalajski pas, ki vključuje tudi naše kraje. Večina potresov je šibkih, ne povzročajo gnotne škode in ne zahtevajo človeških življenj, med njimi pa je vsako leto nekaj deset takih, ki povzročijo veliko razdejanje in zahtevajo smrtne žrtve. Med 78 potresi, ki so v letu 2005 dosegli ali presegli magnitudo 6,5 oziroma povzročili večjo gnotno škodo ter zahtevali človeška življenja, je natančneje opisanih 44 potresov. Potres z največ smrtnimi žrtvami je bil 8. oktobra v Pakistanu. V njem je umrlo najmanj 87.351 ljudi. Največ energije se je sprostito pri potresu 28. marca blizu severne Sumatre v Indoneziji. Imel je navorno magnitudo 8,7 in je zahteval najmanj 1313 človeških življenj. Najgloblji potres v letu 2005 je stresel Salto v Argentini. Zgodil se je 21. marca in je imel žarišče v globini 579 km ter navorno magnitudo 6,9. Potres z zelo globokim žariščem (563 km) se je zgodil tudi 5. februarja v Celebeškem morju ($M_w=7,1$). Potresi v letu 2005 so zahtevali vsaj 89.353 žrtev.

Every year, the Earth is shaken by several hundred thousand earthquakes with magnitudes over 2.0 (Dolgoff, 1998), mostly originating at the geotectonic plate boundaries. Two well-defined seismic belts, the circum-Pacific and the Mediterranean-Himalayan belts, are subject to the most frequent earthquake shocks. The latter also includes the region of Slovenia. Most earthquakes are weak and do not cause any material damage or claim human lives. However, there are also earthquakes that result in extreme destruction and even death. There were 78 earthquakes in 2005 that reached a magnitude of 6.5 or more, or caused minor or major material damage, or even claimed human lives. Forty-four of them are mentioned. The most devastating earthquake in 2005 happened on 8 October in Pakistan, where at least 87,351 people were killed. The 28 March earthquake near Northern Sumatra, Indonesia, ranks first in terms of released energy, with a moment magnitude of 8.7 and claimed at least 1,313 human lives. The deepest earthquake happened on 21 March in Salta, Argentina, with a hypocentre 579 km below the surface and the moment magnitude of 6.9. Another very deep earthquake (563 km below the surface) happened on 5 February in the Celebes Sea ($M_w=7.1$). In 2005, earthquakes claimed more than 89,353 human lives.

Potresi in tektonika plošč

Zemljina litosfera je sestavljena iz nekaj večjih in več manjših tektonskih plošč. Najpomembnejše plošče so Pacifiška (Tihoceanska), Severnoameriška in Južnoameriška, Evrazijska, Afriška, Avstralska in Antarktična. Za svetovno potresno dejavnost so pomembne tudi številne manjše plošče. Tektonske plošče so v stalnem, sicer počasnem gibanju. Med seboj se lahko premikajo (premične ali konvergentne meje),

razmikajo (razmične ali divergentne meje) ali drsijo druga ob drugi (strižne meje plošč). Severnoameriška in Južnoameriška plošča se oddaljujeta od Evrazijske in Afriške plošče. Loči ju razmična meja, ki se kaže v srednjeatlantskem grebenu, za katerega je značilna povečana potresna dejavnost. Na nasprotni strani pa Evrazijska plošča tišči v Severnoameriško in drsi prek Filipinske, pod katero se podriva Pacifiška plošča. Ta se podriva pod več manjših plošč, ki ležijo med Severnoameriško in Filipinsko ploščo. Tu je podiranje najhitrejše na Zemlji in znaša več kakor 100 mm/leto. Na območju Kalifornije drsita Pacifiška in Severnoameriška plošča druga ob drugi (znana so številna potresna žarišča). Med Pacifiško in Južnoameriško ploščo je vrinjena plošča Nazca.

* Mag., Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO, Urad za seizmologijo in geologijo, Dunajska 47, Ljubljana, Tamara.Jesenko@gov.si

** Mag., Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO, Urad za seizmologijo in geologijo, Dunajska 47, Ljubljana, Renato.Vidrih@gov.si

Omenjena stičišča plošč so med potresno najdejavnejšimi območji na Zemlji. Med Afriško in Pacifiško ploščo je Avstralska plošča, ki se odmika od Antarktične. Sledi

več manjših plošč med Evrazijsko na severu in Afriško na jugu. Od vzhoda proti zahodu si sledijo Indijska, Arabska in Turško-Egejska plošča. Tu leži tudi manjša Jadranska plošča, ki na slikah ni označena, vendar je za geološki razvoj slovenskega ozemlja zelo pomembna. Gibanja celinskih in oceanskih plošč povzročajo potresno dejavnost, ki ponekod spremlja ognjeniške izbruhe, ponekod pa so potresi edini znanilci spreminjanja in nastajanja novih geoloških formacij. Leta 2005 so medsebojna premikanja plošč povzročila veliko potresov od Sredozemskega morja do Tihega oceana. Slika 1 kaže povezanost tektonike plošč s potresno dejavnostjo, saj so vsi močnejši potresi nastali na stikih tektonskih plošč. Narisani so le močnejši svetovni potresi. Če bi narisali nadžarišča (epicentre) vseh potresov, bi še bolje videli, da potresi nastajajo na mejah med posameznimi ploščami. Pravzaprav je prav porazdelitev potresov razkrila meje oz. stičišča med ploščami.

Pregled najmočnejših potresov

V preglednici 1 so podatki o najmočnejših potresih v letu 2005 (NEIC, 2005, ARSO, Urad za seizmologijo in geologijo, 2005). Našteti so le tisti, ki so dosegli ali presegle navorno magnitudo 6,5, in tisti, ki so povzročili večjo gmotno škodo ali zahtevali človeška življenja. Vrednosti za M_b in M_s so srednje vrednosti določene iz podatkov, ki so jih posredovale potresne opazovalnice, ki so potres zapisale. Magnitude M_b , M_s in M_w se med seboj razlikujejo po območju veljavnosti, ki ga omejujejo oddaljenost in globina žarišča ter nihajni čas pri največji amplitudi. Magnituda M_b (angl. body wave magnitude) je določena iz največjega odklona na zapisu navpične komponente telesnega valovanja v prvih 20 sekundah po prihodu vzdolžnega telesnega valovanja. Magnituda M_s (angl. surface wave magnitude) je določena iz navpične komponente dolgoperiodnega površinskega valovanja. To se razvije pri potresih, katerih žarišče ni bilo globlje od približno 50 km. M_w je navorna magnituda, ki velja tudi za najmočnejše potrese in je določena s potresnim navorom. Globina potresov je izražena v kilometrih, preglednica pa je zaključena z imenom širšega nadžariščnega območja potresa. Svet je namreč razdeljen na 729 Flinn-Engdahlovih geometrijskih območij.

Potres 10. januarja (severni Iran). Epicenter potresa je bil 25 kilometrov severno od Gorgana, na območju, na katerem je bilo ranjenih najmanj 110 oseb.

Potres 10. januarja (Dodekaneški otoki, Grčija). Ena oseba je bila ranjena v Marmarisu, Turčija.

Potres 19. januarja (ob vzhodni obali Honšuja, Japonska). Pri Miyake-shimi so zabeležili cunami z maksimalno višino valov 30 cm.

Potres 23. januarja (Sulavezi, Indonezija). Ena oseba je izgubila življenje, štiri so bile ranjene. Na območju Paluja je bilo poškodovanih 136 zgradb.

Potres 25. januarja (Junan, Kitajska). Na območju mesta Simao so bile ranjene najmanj tri osebe, poškodovanih je bilo nekaj hiš.

Potres 25. januarja (meja Turčija – Irak). V Turčiji, na območju mesta Hakkari, sta najmanj dve osebi izgubili življenje, 22 jih je bilo ranjenih. Poškodovanih je bilo okoli 80 zgradb.

Potres 2. februarja (Java, Indonezija). V Garutu je ena oseba izgubila življenje, nekaj je bilo ranjenih. Veliko zgradb je bilo poškodovanih ali uničenih.

Potres 5. februarja (Celebeško morje). Dve osebi sta izgubili življenje v pokrajini Sabah, Borneo, Malezija. Potres so čutili v Kota Kinabalu in Tawau, Malezija, ter v Davau in General Santosu, Mindanao, Filipini.

Potres 15. februarja (blizu južne obale Honšuja, Japonska). Nekaj ranjenih je bilo v Ibaraki, Chibi, Tokiu, Saitami in v okolici Kanagawe.

Potres 22. februarja (osrednji Iran). V provinci Kerman je potres zahteval najmanj 612 žrtev, 1411 je bilo ranjenih. Na območju Zaranda je brez strehe nad glavo ostalo okoli 8000 ljudi.

Potres 2. marca (Pakistan). V Quetti je bila ena oseba ranjena. Poškodovanih je bilo nekaj zgradb.

Potres 9. marca (Južna Afrika). Na območju Kierksdorp-Stilfontein sta dve osebi izgubili življenje, vsaj 58 jih je bilo ranjenih. Poškodovanih je bilo veliko poslopij.

Potres 12. marca (vzhodna Turčija). Na območju Cat - Karliova je bilo ranjenih najmanj 16 oseb. Poškodovanih je bilo vsaj 214 zgradb. Zemeljski plaz je prekinil cestno povezavo med Catom in Erzurumom. Poginilo je tudi nekaj glav živine. Še en potres se je na istem območju zgodil 14. marca. Ranjenih je bilo najmanj 18 oseb in poškodovanih okoli 418 zgradb. Potres je povzročil tudi dodatno škodo na že poškodovanih zgradbah.

Potres 14. marca (Maharashtra, Indija). Najmanj 45 oseb je bilo ranjenih v Kolhapurju, Ratnagiri in Satari, Maharashtra ter v Belgaumu, Karnataka.

Potres 20. marca (Kjušu, Japonska). V Fukuoki je ena oseba izgubila življenje. Vsaj 500 oseb je bilo ranjenih na območju Genkaia in Fukuoke. Zaradi zemeljskega plazu je bilo v Genkaiu uničenih vsaj 5 hiš, nekaj poškodovanih zgradb je bilo tudi v Fukuoki. Potres so čutili tudi v južnem delu Honšuja, na Shikoku in v južnem delu Južne Koreje.

Potres 28. marca (severna Sumatra, Indonezija). Na otoku Nias je potres zahteval najmanj 1000 življenj.

300 oseb je bilo ranjenih. Uničenih je bilo okoli 300 hiš. Na otoku Simeulue so prešteli najmanj 100 žrtev, v Kepulauan Banyak okoli 200 žrtev in na območju Meulaboha še najmanj tri žrtve. Cunami z višino valov 3 m je na Simeulueju poškodoval pristanišče in letališče. Na obali otoka Nias so zabeležiliunami z višino valov 2 m. Potres so čutili tudi v Maleziji, na Tajskem, v Singapuru, na Maldivih, Andamanskih in Nikobarskih otokih, v Indiji in na Šrilanki.

Potres 10. aprila (Kepulauan Mentawai, Indonezija). Pri Padangu so opaziliunami z višino valov 40 cm. Potres so čutili (VEMS) v Padangu, (IVEMS) v Padang Sidimpuanu, (II EMS) na Niasu in v Pekanbaru. Čutili (III EMS) so ga tudi v Kuala Lumpurju, Malezija, in Singapuru.

Potres 19. aprila (Kjušu, Japonska). V okolici Fukuoke je bilo ranjenih najmanj 58 oseb. Poškodovanih je bilo okoli 279 zgradb.

Potres 5. maja (zahodni Iran). Na območju Borujerda so najmanj 4 osebe izgubile življenje, 26 jih je bilo ranjenih. Potres je povzročil tudi veliko materialne škode.

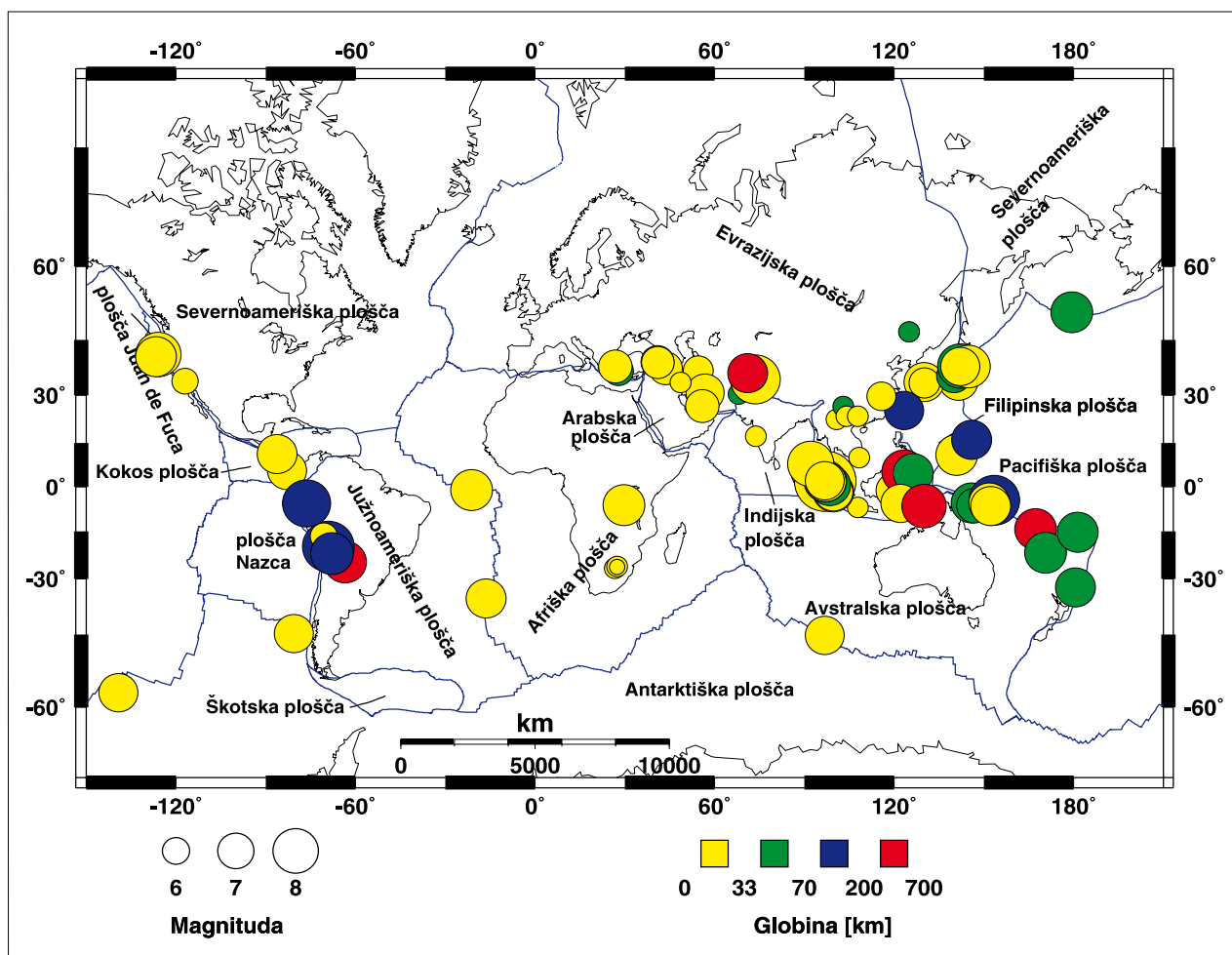
Potres 23. maja (Južnoafriška republika). V rudniku pri Carletonvillu je bilo zaradi zrušitve ranjenih 15 rudarjev.

Potres 4. junija (vzhodna Nova Gvineja, Papua Nova Gvineja). Na območju Lae je ena oseba izgubila življenje, nekaj jih je bilo ranjenih. Veliko hiš je bilo poškodovanih ali uničenih.

Potres 6. junija (vzhodna Turčija). Na območju Karliova je bilo 5 oseb huje, še najmanj 49 oseb pa lažje ranjenih. Nekaj zgradb se je zrušilo, okoli 60 pa jih je bilo poškodovanih.

Potres 13. junija (Tarapace, Čile). 11 oseb je izgubilo življenje. Na območju Iquique je bilo ranjenih najmanj 200 oseb, 544 hiš je bilo uničenih in 8691 poškodovanih. Motene so bile telefonske povezave in oskrba z elektriko. Sprožilo se je nekaj plazov. Potres so čutili v severnem delu Čila, Peruju, Boliviji in Braziliji.

Potres 16. junija (širše območje Los Angelesa, Kalifornija). V San Bernardinu sta bili dve osebi ranjeni, še ena pa v Lake Arrowheadu. Potres so čutili (VI EMS)

Slika 1. Porazdelitev najmočnejših potresov v letu 2005 na Zemlji, njihove globine in magnitudo; velikost krožcev kaže potresno magnitudo, barva pa žariščno globino (NEIC, 2005). Narisane so tudi glavne tektonske plošče.

Figure 1. Distribution of the most powerful earthquakes in 2005, their depths and magnitudes. The size of the circle indicates the magnitude and the colour designates the focal depth (NEIC, 2005). Main tectonic plates are also shown.

v Angelus Oaksu, in (V EMS) v mestih Anza, Banning, Beaumont, Colton, Corona, Forest Falls, Highland, Loma Linda, Mentone, moreno Valley, perris, Redlands, riverside, San Bernardino, San Jacinto, Sun City in Yucaipa.

Potres 5. julija (Nias, Indonezija). Na območju Gunungsitolija so bile poškodovane zgradbe in ceste. Potres so čutili v Sibolgi, Madanu in Pematangsintarju, Sumatra, ter v malezijskih mestih Kuala Lumpur, Petaling Jaya, Shah Alam in Sungai Ara.

Potres 5. julija (Južnoafriška republika). V rudniku blizu Carletonvilla je ena oseba izgubila življenje, ena pa je bila ranjena.

Potres 23. julija (blizu južne obale Honšuja, Japonska). Na območju Tokia je bilo ranjenih 23 oseb in poškodovana ena zgradba.

Potres 24. julija (Nikobarska otočje). Na Andamanskih in Nikobarskih otokih je bilo poškodovanih nekaj zgradb. Potres so čutili tudi v indonezijski provinci Aceh ter ponekod na Šrilanki, Maldivih in Tajskem.

Potres 25. julija (Heilongijang, Kitajska). Pri Daqingju je najmanj ena oseba izgubila življenje, okoli 12 jih je bilo ranjenih.

Potres 5. avgusta (Junan, Kitajska). Na območju mesta Huize je bilo ranjenih najmanj devet oseb. Poškodovanih je bilo 3700 zgradb.

Potres 13. avgusta (Junan, Kitajska). Na območju Wenshana je bilo ranjenih najmanj 26 oseb. Uničenih je

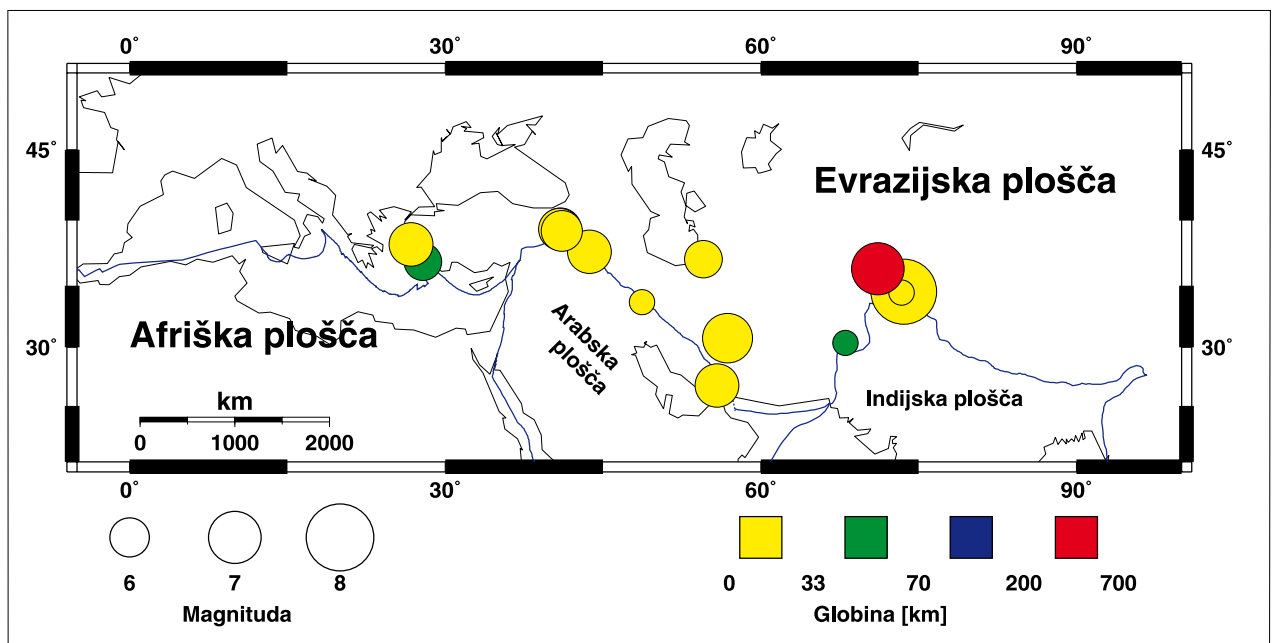
bilo nekaj hiš in poškodovanih nekaj cest.

Potres 16. avgusta (blizu vzhodne obale Honšuja, Japonska). Najmanj 39 oseb je bilo ranjenih v Miyagi, devet v Iwati, pet v Fukushima in trije v okolici Saitame. Ena hiša se je porušila v Kazu. Sprožilo se je nekaj zemeljskih plazov. Ob obali severne Japonske se je pojavil lokalni cunami z maksimalno višino valov 10 cm.

Potres 26. septembra (severni Peru). Na območju mesta Lamas je življenje izgubilo 5 oseb, najmanj 60 jih je bilo ranjenih. Okoli 70 odstotkov hiš je bilo poškodovanih. Poškodbe so zabeležili tudi v mestih Chachapoyas, Moyoamba in Tarapota. Potres so čutili tudi v Ekvadorju, Kolumbiji, Ekvadorju in Braziliji.

Potres 1. oktobra (južni Peru). V Moquegui je bilo ranjenih najmanj 10 oseb. Poškodovanih je bilo okoli 300 zgradb.

Potres 8. oktobra (Pakistan). V severnem delu Pakistana je potres zahteval več kakor 87.000 žrtev, najmanj 75.000 je bilo ranjenih. Največ škode je potres povzročil na območju Muzaffarabada, kjer so bile popolnoma uničene številne vasi, in v mestu Uri. Najmanj 32.335 zgradb se je porušilo v mestih Anantnag, Baramula, Jammu in Strinagar, Kašmir. Zgradbe so se porušile tudi v Abbottabadu, Gujranwali, Gujratu, Ilamabadu, Lahori in Rawalpindi, Pakistan. V Indiji je življenje izgubilo najmanj 1350 oseb, 6266 je bilo ranjenih. Najmanj ena žrtev je bila tudi v Afganistanu. 4 milijone ljudi je ostalo brez strehe nad glavo. Plazovi so zasuli in uničili številne cestne povezave. Veliko območij je bilo za več dni popolnoma odrezanih od sveta. Potresu

Slika 2. Porazdelitev najmočnejših potresov leta 2005 v sredozemsko-himalajskem potresnem pasu, ki je za obtihomorskim drugo najdejavnejše potresno območje na Zemlji.

Figure 2. Distribution of the most powerful earthquakes in 2005 in the Mediterranean-Himalayan belt, which, after the circum-Pacific belt, is subject to the most frequent earthquake shocks.

Datum	Čas (UTC) ura min s	Koodinati		Magnituda			Globina km	Potresno območje
		širina	dolžina	M _b	M _s	M _w		
1. 1.	06:25:44,8	5,09 N	92,30 E	6,0	6,7	6,6	12	ob zahodni obali severne Sumatre
10. 1.	18:47:30,1	37,09 N	54,56 E	5,3	5,1	5,4	32	severni Iran*
10. 1.	23:48:53,9	36,88 N	27,88 E	4,9	4,8	5,4	37	Dodekaneški otoki, Grčija*
12. 1.	08:40:02,9	0,99 S	21,17 W	5,7	6,0	6,8	10	centralni Srednjeatlantski hrbet
16. 1.	20:17:52,3	10,93 N	140,85 E	6,3	6,6	6,8	22	Otok Yap, Mikronezija
19. 1.	06:11:36,8	34,12 N	141,54 E	5,7	6,4	6,5	28	ob vzhodni obali Honšuja, Japonska*
23. 1.	20:10:14,0	1,13 S	119,96 E	5,9	5,9	6,2	23	Sulavezi, Indonezija*
25. 1.	16:30:38,3	22,52 N	100,74 E	4,9			10	Junan, Kitajska*
25. 1.	16:44:10,7	37,64 N	43,71 E	5,4	5,7	5,9	3	meja Turčija-Irak*
2. 2.	05:55:18,2	7,04 S	107,82 E	4,8			15	Java, Indonezija*
5. 2.	03:34:26,0	16,01 N	145,86 E	6,3		6,6	145	Anathan, Mariansko otočje
5. 2.	12:23:22,4	5,27 N	123,37 E	6,4		7,1	563	Celebeško morje*
8. 2.	14:48:21,8	14,25 S	167,28 E	6,1		6,8	206	otočje Vanuatu
15. 2.	14:42:25,9	4,76 N	126,42 E	6,1	6,0	6,6	40	Kepulauan Talaud, Indonezija
15. 2.	19:46:35,7	35,98 N	139,67 E	5,2		5,5	45	blizu južne obale Honšuja, Japonska*
16. 2.	20:27:53,0	35,67 S	16,36 W	5,9	6,1	6,6	10	Srednjeatlantski hrbet
19. 2.	00:04:43,5	5,59 S	122,11 E	6,3	6,3	6,5	10	Sulavezi, Indonezija
22. 2.	02:25:22,6	30,75 N	56,85 E	6,0	6,5	6,4	14	osrednji Iran*
26. 2.	12:56:51,3	2,93 N	95,56 E	6,0	6,8	6,8	27	Simeulue, Indonezija
2. 3.	10:42:12,2	6,53 S	129,93 E	7,0		7,1	202	Bandsko morje
2. 3.	11:12:14,9	30,38 N	68,04 E	4,9			52	Pakistan*
9. 3.	10:15:33,6	26,89 S	26,66 E	5,0	4,3		15	Južna Afrika*
12. 3.	07:36:13,8	39,42 N	40,97 E	5,4	5,0	5,7	23	vzhodna Turčija*
14. 3.	01:55:55,6	39,35 N	40,89 E	5,5	5,7	5,8	5	vzhodna Turčija
14. 3.	09:43:49,0	17,16 N	73,73 E	4,9			10	Maharashtra, Indija*
20. 3.	01:53:41,6	33,81 N	130,07 E	5,9	6,7	6,6	10	Kjušu, Japonska*
21. 3.	12:23:54,1	24,98 S	63,47 W	6,1		6,9	579	Salta, Argentina
28. 3.	16:09:36,2	2,07 N	97,01 E	7,1	8,4	8,7	30	severna Sumatra, Indonezija*
10. 4.	10:29:11,2	1,63 S	99,63 E	6,4	6,7	6,7	19	Kepulauan Mentawai, Indonezija*
10. 4.	11:14:19,5	1,71 S	99,77 E	6,2	6,3	6,5	30	Kepulauan Mentawai, Indonezija
11. 4.	12:20:09,5	5,51 S	145,90 E	5,9	6,7	6,7	35	blizu severne obale Nove Gvineje, Papua Nova Gvineja
11. 4.	17:08:53,9	21,97 S	170,59 E	6,0		6,8	68	jugovzhodno od otočja Loyalty
19. 4.	21:11:28,6	33,64 N	130,16 E	5,3	5,0	5,5	21	Kjušu, Japonska*
3. 5.	07:21:10,4	33,71 N	48,69 E	4,9			12	zahodni Iran*
5. 5.	19:12:20,2	5,72 N	82,84 W	5,9	5,8	6,5	10	južno od Paname
12. 5.	11:15:35,2	57,40 S	139,23 W	6,0	6,2	6,5	10	Atlantski hrbet
14. 5.	05:05:18,4	0,57 N	98,44 E	6,4	6,8	6,8	34	Nias, Indonezija
16. 5.	03:54:14,8	32,55 S	179,34 W	6,2	6,4	6,6	34	južno od otočja Kermadec
19. 5.	01:54:52,8	1,97 N	97,03 E	6,2	6,9	6,9	30	Nias, Indonezija
23. 5.	06:09:13,1	26,35 S	27,44 E	4,3			5	Južnoafriška republika*
4. 6.	14:50:48,8	6,34 S	146,80 E	6,0	6,0	6,1	43	vzhodna Nova Gvineja, Papua Nova Gvineja*
6. 6.	07:41:28,7	39,22 N	41,08 E	5,0	5,4	5,7	10	vzhodna Turčija*
13. 6.	22:44:33,7	19,96 S	69,11 W	6,8		7,8	116	Tarapaca, Čile*
14. 6.	17:10:16,6	51,23 N	179,42 E	6,0		6,8	51	otočje Rat, Aleuti
15. 6.	02:50:53,1	41,29 N	125,97 W			7,2	10	ob obali severne Kalifornije
15. 6.	19:52:24,8	44,86 S	80,56 W	5,5	5,9	6,5	10	ob obali Aisena, Čile
16. 6.	20:53:26,0	34,06 N	117,01 W	4,8	4,7	4,9	12	širše območje Los Angelesa, Kalifornija*
17. 6.	06:21:41,8	40,75 N	126,60 W	6,2	6,5	6,7	10	ob obali severne Kalifornije
2. 7.	02:16:43,7	11,25 N	86,17 W	5,6	6,4	6,6	27	blizu obale Nikaragve

Datum	Čas (UTC) ura min s	Koodinati		Magnituda			Globina km	Potresno območje
		širina	dolžina	M _b	M _s	M _w		
5. 7.	01:52:02,9	1,82 N	97,08 E	6,2	6,5	6,7	21	Nias, Indonezija*
5. 7.	16:53:26,4	26,47 S	27,43 E			2,7	5	Južnoafriška republika*
23. 7.	07:34:57,0	35,53 N	139,94 E	6,1		6,0	61	blizu južne obale Honšuja, Japonska*
24. 7.	15:42:06,2	7,93 N	92,17 E	6,6	7,5	7,3	16	Nikobarsko otočje*
25. 7.	15:43:41,1	46,83 N	125,06 E	5,0	4,7		48	Heilongjiang, Kitajska*
5. 8.	14:14:48,0	26,57 N	103,04 E	5,2	4,8		42	Junan, Kitajska*
13. 8.	04:58:44,8	23,62 N	104,08 E	4,8	4,5		10	Junan, Kitajska*
16. 8.	02:46:28,3	38,25 N	142,08 E	6,2	6,8	7,2	36	blizu vzhodne obale Honšuja, Japonska*
9. 9.	07:26:43,7	4,53 S	153,46 E	6,3		7,7	90	Nova Irska, Papua Nova Gvineja
26. 9.	01:55:37,6	5,68 S	76,40 W	6,7		7,5	115	severni Peru*
29. 9.	15:50:23,9	5,44 S	151,82 E	6,0	6,6	6,7	25	Nova Britanija, Papua Nova Gvineja
1. 10.	22:19:52,1	16,60 S	70,59 W	5,3			27	južni Peru*
8. 10.	03:50:40,7	34,53 N	73,58 E	6,8	7,7	7,6	26	Pakistan*
15. 10.	15:51:07,0	25,31 N	123,33 E	6,1		6,5	182	severovzhodni Tajvan
20. 10.	21:40:04,3	38,20 N	26,76 E	5,4	5,6	5,9	10	blizu obale zahodne Turčije*
27. 10.	11:18:57,6	23,62 N	107,94 E	4,6			10	Guangxi, Kitajska*
29. 10.	04:05:56,0	45,23 S	96,89 E	6,1	6,2	6,5	8	Jugovzhodnoindijski hrbet
6. 11.	02:11:52,7	34,48 N	73,37 E	5,2	4,5		10	Pakistan*
8. 11.	07:54:38,9	9,98 N	108,28 E	5,2	4,9		10	Južnokitajsko morje*
14. 11.	21:38:51,4	38,11 N	144,89 E	6,6	6,8	7,0	11	ob vzhodni obali Honšuja, Japonska*
17. 11.	19:26:56,4	22,31 S	67,89 W	6,0		6,9	163	Potosi, Bolivija
19. 11.	14:10:14,3	2,19 N	96,78 E	5,9		6,5	10	Simeulue, Indonezija
26. 11.	00:49:37,6	29,69 N	115,71 E	5,4	4,9	5,2	10	meja Hubei-Jiangxi, Kitajska*
27. 11.	10:22:19,1	26,78 N	55,85 E	6,0	5,8	5,9	10	južni Iran*
2. 12.	13:13:09,5	38,12 N	142,10 E	6,0	6,3	6,5	29	blizu vzhodne obale Honšuja, Japonska
5. 12.	12:19:56,6	6,19 S	29,74 E	6,0	6,3	6,8	22	jezero Taganyika, meja Kongo-Tanzanija*
11. 12.	14:20:43,8	6,59 S	152,21 E	6,1	6,2	6,6	10	Nova Britanija, Papua Nova Gvineja
12. 12.	21:47:46,1	36,33 N	71,13 E	6,0		6,6	225	Hindukuš, Afganistan*
13. 12.	03:16:06,4	15,28 S	178,63 W	6,0	6,8	6,7	44	Fidži

Preglednica 1. Seznam potresov v letu 2005, katerih magnituda je bila enaka ali večja od 6,5; dodani so potresi, katerih magnituda je sicer manjša, a so povzročili materialno škodo, ranjene ali smrtne žrtve; z zvezdico so zaznamovani potresi, ki so opisani v besedilu.

Table 1. List of earthquakes in 2005 with magnitudes of 6.5 and over. Earthquakes with magnitudes below 6.5 which caused material damage, injuries or victims are included. The earthquakes described in the text are marked.

so sledili številni popotresni sunki. Popotres 15. oktobra ob 04:24 po UTC ($M_b=5,1$) je zahteval še dve žrtvi na območju mesta Uri, Kašmir.

Potres 20. oktobra (blizu obale zahodne Turčije). V Izmirju je ena oseba zaradi srčnega napada izgubila življenje, 15 je bilo ranjenih. Manjše poškodbe so se pojavile na zgradbah v Urli.

Potres 27. oktobra (Guangxi, Kitajska). Ena žrtev je bila v kraju Bose. Nekaj hiš je bilo poškodovanih v Taipingu.

Potres 6. novembra (Pakistan). V Batgramu je bilo sedem ranjenih.

Potres 8. novembra (Južnokitajsko morje). V Saigonu, Vietnam, je ena oseba izgubila življenje.

Potres 14. novembra (ob vzhodni obali Honšuja, Japonska). V Ofunatu in drugih obmorskih mestih so opazili manjši cunami. Potres so močno čutili v severnem in vzhodnem delu Honšuja. Čutili so ga tudi na Hokaidu.

Potres 26. novembra (meja Hubei - Jiangxi, Kitajska). Potres je zahteval najmanj 16 žrtev, 8000 je bilo ranjenih. Na območju Jiujiang-Ruichang je bilo uničenih 150.000 hiš.

Potres 27. novembra (južni Iran). V Qešmu je 13 oseb izgubilo življenje, 100 je bilo ranjenih. Več kakor

80 odstotkov zgradb je bilo poškodovanih v Zirangu. Na območju Gešma je bilo uničenih vsaj sedem vasi. potres so čutili tudi v Omanu in v Združenih arabskih emiratih.

Potres 5. decembra (jezero Taganyika, meja Kongo - Tanzanija). V mestu Kalamaie, Kongo, je življenje izgubilo najmanj 6 oseb. Uničenih je bilo 300 hiš, zrušila se je tudi cerkev. Potres so čutili tudi v Tanzaniji, Ruandi, Keniji in Burundiju.

Potres 12. decembra (Hindukuš, Afganistan). V Tili je življenje izgubilo 5 oseb. Vsaj ena je bila ranjena v Jalalabadu. V Badakhšanu je poginilo najmanj 300 glav živine in uničenih je bilo 100 hiš. Nekaj hiš je bilo poškodovanih tudi v Baramulli, Fariabadu in Urju, Indija. Zemeljski plazovi so zaprli cestne povezave pri Baghu, Kašmir.

Viri in literatura

1. ARSO, Urad za seizmologijo in geologijo, 2005. Preliminarni seizmološki bilten, 2005. Agencija Republike Slovenije za Okolje, Urad za seizmologijo, Ljubljana.
2. Dolgoff, A., 1998. Physical Geology. Updated version. Houghton Mifflin co. Boston-New York, str. 638.
3. NEIC, 2005. Significant Earthquakes of the World. US Department of the Interior: Geological Survey, National Earthquake Information Center.